

➤ FRA PRESIDENTEN

Alkohol er vårt viktigste rusproblem og fører til mye sykdom, lidelse, skade og for tidlig død. Som leger er vi nødt til å være opptatt av dette.

Alkohol – vanskelig og viktig

For litt siden ble jeg spurt om å skrive en kronikk til *Ytring* om alkohol. Bakgrunnen var at jeg hadde deltatt i Helsedirektoratets «hvite uker» og etter det var intervjuet om temaet ved et par tilfeller. Jeg skrev en kronikk hvor jeg argumenterer for det frie valg, i den forstand at mange ønsker å ha et lavt forbruk uten å være avholdsmennesker, å kunne nyte det ene glasset i fred eller til og med bare ha vann. Mange opplever kommentarer rundt egne drikkevaner når de drikker lite.

Før jeg skrev hadde vi en diskusjon om moralisering: hvordan skrive om alkohol uten å bli moraliserende? Dette spørsmålet preger mange av oss som ut fra våre roller er forpliktet til å snakke om alkohol. Alkohol er vårt viktigste rusproblem og fører til mye sykdom, lidelse, skade og for tidlig død. Som leger er vi nødt til å være opptatt av dette.

Legeforeningens sentralstyre har vedtatt nye satsingsområder for den toårsperioden vi nå er inne i. Vi vil jobbe ekstra med seks områder i tillegg til kjerneoppgavene som vi alltid bruker mye tid på: medlemsservice, tillitsvalgtopplæring, utdanning og forskning og forhandlinger. De seks satsingsområdene er nasjonal sykehusplan, legetjenester i kommunene, faste stillinger for leger i spesialisering, folkehelse, rus og psykiatri og arbeidsmarked for leger.

Sammen med lederne for Norsk forening for rus og avhengighetsmedisin har vi startet arbeidet med rus. I følge foreningen har 15–20 % av alle sykehusinnleggelser alkohol som grunnleggende årsak. En overvekt av ulykker og skader skjer i påvirket tilstand. De ikke-smittsomme sykdommene tar i snitt 10–12 år av livet og mange dør før de er 70. I vår tid er det ungt. Kostandene for samfunnet og den enkelte er enorme.

Så er det vanskelige spørsmålet hvordan vi kan ta fatt i dette siden alle, inkludert politikere og beslutningstakere, merker frykten for å moralisere. Jeg har fremdeles huskelisten ved journalopptak i hodet. Det var to ting jeg følte var ubehagelig på den listen; spørsmålet om alkoholforbruk og rektaleksplorasjonen. Nå forteller rusmedisinerne at målet i mye mindre grad enn før er å oppnå fullt avhold. Noen ganger er det viktig, men oftest handler det om å redusere forbruket til et nivå som ikke fører til sykdom og skade. Hasardiøs drikking er definert som et sted mellom 15 og 20 enheter i uka.

I min kronikk talte jeg varmt for et mye lavere forbruk enn det. Min erfaring er at mange etter bare et glass eller to, merker det mer enn de liker. I vår tid som er preget av travle liv og behov for å være klar i hodet, våken og glad gjennom dagen kan det være slitsomt.

Utviklingen av de ikke-smittsomme sykdommene er en hodepine både nasjonalt og globalt. Alkohol er en viktig variabel i den likningen. Derfor har Legeforeningen valgt å satse på dette.

Hege Gjessing

Hege Gjessing
hege.gjessing@legeforeningen.no
president